

[Hartvig Frisch.]

ellers nogenlunde kunne slutte os til Statsministerens Ord i Aabningstalen:

„Danmark staar i venskabeligt Forhold, baade hvad angaar Handelsforbindelse og almindelig politisk Forbindelse, til alle Nationer, og det vil fremdeles være Opgaven at bevare og styrke dette gode Forhold for Nationen.“

Jeg udlægger disse Ord saaledes, at vi ønsker Freden, og at vi ikke agter at lade os drive ind i nogen Politik, der har noget andet Formaal end Fredens.

Det kan i Forbindelse hermed være af Interesse at minde om en Tale af den norske Udenrigsminister, Dr. Koht, engang i Forsommeren. Han udtalte:

„De nordiske Regeringer hverken drøfter eller har drøftet militære Spørgsmaal med hinanden. De har drøftet, om de kan hjælpe hinanden med Madvarer og Raavarer, hvis der skulde blive Krig i Verden. Ingen af de nordiske Stater ønsker at komme i Forbindelse med en eller anden Magtblok i Europa. De ønsker kun Venskab med alle.“

Enhver, der har Kendskab til dansk Politik, kan bevidne, at den ledes af ganske det samme Grundsynspunkt. Det er derfor saa meget beklageligere, at et Par yngre norske Journalister for et Par Maaneder siden tog sig for at rette en hel Række ganske grundløse Beskyldninger mod Danmarks Udenrigs- og Handelspolitik. De paagældende Artikler var fulde af Urigtigheder og grundløse i deres Mistæneliggørelse, men de blev dog taget op af et stort svensk Blad for derefter at havne i sensationelt Udstyr i den danske Oppositionspresse. Der bruges jo i Forvejen vort Handelsforhold til Tyskland til Skiveskydning mod Regeringen. Ejendommeligt nok blev hele denne Sensation om Danmarks paastaaede Afhængighed af Tyskland slaaet op og brugt til Angreb mod Regeringen af netop den Del af Pressen i Danmark, der ellers indtager en temmelig næsegrus Holdning til det nye tyske System.

Hvorledes de samme Blade i en anden Sammenhæng har stillet sig til Afhængighedsspørgsmaalet, fik jeg selv personlig at vide nogen Tid efter, da jeg ved en Kongres af internationale Parlamentarikere havde medunderskrevet en Bønskrivelse om Benaadning for en tysk Kollega, der skulde henrettes. Der har været lavet megen Blæst af, at baade Kirkeministeren og Folketingets Formand udtalte sig bestemt mod at have underskrevet (*A. Svensson*: Meget bestemt!) Meget bestemt! Hvis jeg havde beklædt

Tillidshverv af den Art, der kunde binde eller forpligte den danske Stat eller den danske Rigsdag, saa vilde jeg ogsaa have taget Hensyn hertil og ikke have underskrevet, men jeg repræsenterer de danske Arbejdere og føler mig overbevist om, at de deler min Medfølelse med denne dødsdømte Kollega. Jeg synes, at de Blade, der opløftede Forargelseskriget, skulde have tænkt lidt paa Uafhængigheden. Ikke mindst trist bliver man, naar man læser i „Berlingske Tidende“ for den 6te ds. en lille triumferende Artikel med Overskriften: „Ingen Benaadning“, fuld af Skadefryd over, at

„Hr. Hartvig Frisch intet andet opnaaede med sin Underskrift end at demonstrere sit Sindelag“.

Hvilket Sindelag maa jeg spørge? Jo, Symptati for en Mand, Rigsdagsmand som vi andre, der nu skal henrettes af politiske Grunde. I samme Avis og samme Nummer den Aften skrev Redaktør Blædel en Artikel, der endte med Ordene:

„Skandinavien lader sig ikke portugalisere eller albanisere.“

Ja, Gud ved! Visse Dele er godt paa Vej dertil.

Ved at læse disse Ord af Redaktør Blædel kunde jeg ikke undlade at tænke paa et Digt, jeg for nylig har læst i Johannes V. Jensens sidste Digtsamling. Jeg beder om Tilladelse til at citere det. Det har til Overskrift „Længsel efter Bjørnson“ og lyder saaledes:

„Bort han gik den store Haaber,
med den aabne Færd.

Uret, Vold til Himlen raaber;
han er ikke nær.

Tiden sortner som et Fængsel,
Livets varme Ven

mindes mange nu med Længsel:
Var han her igen!“

Jeg er vel vidende om, at Begrebet Humanitet, det Begreb, der ligger til Grund for Oldtidens og Renaissancens Humanisme, og som skulde ligge til Grund for hele den kristne Religion, for Tiden haanes og latterliggøres i visse Dele af Europa. Men i dette demokratiske Norden, der er Humaniteten en uudryddelig Bestanddel af vort Væsen, som Blodet i vore Aarer, som Luften i vore Lunger. Jeg deler i øvrigt ganske Redaktør Blædels Syn og Forhaabning angaaende de skandinaviske Lande, ikke fordi jeg tror, at vi er særlig ædle eller dygtige, men fordi vi i Forbindelse med en fremskreden Kultur og en sund Erhvervsdygtighed har haft den enestaaende Lykke at forblive uden for den sidste store Krig. Det har givet os et Plus, som har gjort det muligt for os at arbejde os frem baade politisk, økonomisk, socialt